

ZAGROŻENIA SIEDLISK NIELEŚNYCH

Gatunki inwazyjne (robinia akacjowa)

Zaorywanie muraw

Zarastanie muraw

Siedliska nieleśne, takie jak murawy kserotermiczne, są miejscem występowania wielu rzadkich gatunków flory i fauny a przez to są uznawane za cenne w skali kraju i całej Unii Europejskiej. Jednak ich występowanie jest związane z działalnością człowieka, najczęściej z wypasem, selektywnym koszeniem lub okazjonalnym wypalaniem. Zabiegi te są niezbędne by hamować **naturalną sukcesję**, czyli proces wkraczania roślinności krzewiastej i drzewiastej, prowadzący do powolnej przemiany terenu otwartego w zbiorowiska zarośli i las. **Zacienienie i zmiana warunków mikroklimatycznych** przez krzewy i drzewa skutkuje szybkim wymieraniem gatunków ciepło- i światłolubnych. Z tego względu warunkiem koniecznym do wytworzenia się i przetrwania siedlisk nieleśnych w dłuższej perspektywie czasowej jest hamowanie sukcesji. Tym samym głównym zagrożeniem dla wielu nieleśnych form roślinności jest **zaprzeczenie użytkowania** (kośnego, pastwiskowego itp.). Niestety, zaprzeczenie kośnego lub pastwiskowego użytkowania gruntów ma miejsce w Polsce coraz częściej z uwagi na przemiany ekonomiczne. W efekcie, wiele gruntów które dotychczas funkcjonowały jako łąki i pastwiska jest obecnie porzucona i zarasta coraz wyższą roślinnością zielną, a z czasem też krzewami i drzewami.

Istotnym problemem dla roślin związanych z murawami kserotermicznymi jest **fragmentacja siedliska**. Murawy są najczęściej małe, a poszczególne płaty są od siebie oddalone - czasem kilkadziesiąt metrów, częściej jednak kilkaset lub nawet kilka kilometrów, a teren między nimi jest zazwyczaj pokryty lasem lub polami uprawnymi. W efekcie prawdopodobieństwo, że np. pająk gryziel lub nasiona ostnicy przemieszczą się z jednej murawy na drugą jest bardzo niewielkie. W wyniku takiego rozmieszczenia poszczególnych płatów muraw niewielkie i izolowane populacje występujących na nich roślin i zwierząt są narażone na stopniową degenerację genetyczną. Z tego względu fragmentacja siedliska i izolacja poszczególnych muraw jest poważnym problemem.

Klub Przyrodników od lat zajmuje się ochroną muraw kserotermicznych poprzez prowadzenie zabiegów odkrzaczania na zarośniętych murawach a także realizację ekstensywnego wypasu owiec.